

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-2-42
Karar Sayısı : 14-46/833-374
Karar Tarihi : 26.11.2014

(Menfi Tespit)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Erdem AYGÜN, Nilgün KOCADAĞ, Cemile YÜKSEK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : URYAD Radyo Dinleme Hiz. Org. Tanıtım ve Yayıncılık A.Ş.
Temsilcisi: Dr. Kemal Tahir SU
Midas Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Danışmanlık Ticaret A.Ş.,
Mustafa Kemal Mah. 2146. Sokak No:14 Demirler Atlas Plaza
Daire:13-14 Çankaya / Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** URYAD Radyo Dinleme Hizmetleri Organizasyon Tanıtım ve Yayıncılık A.Ş.'nin, dinleyici oranları ölçüm hizmetinin teminine ve ölçüm sonuçlarının abonelerine iletilmesine ilişkin faaliyetlerine menfi tespit belgesi verilmesi veya bireysel muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 21.11.2014 tarihinde giren başvuru üzerine düzenlenen 21.11.2014 tarih ve 2014-2-42/MM sayılı Menfi Tespit Ön İnceleme raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; URYAD Radyo Dinleme Hizmetleri, Organizasyon, Tanıtım ve Yayıncılık A.Ş. (URYAD A.Ş.) tarafından radyo dinleyici oranlarının ölçümü hizmetlerinin temini ve bu hizmetlerin Abone Sözleşmesi kapsamında abonelere iletilmesi konularının 4054 sayılı Kanun'un 4., 6., ve 7. maddelerine aykırı bir nitelik taşımaması nedeniyle başvuru konusu işleme 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

- (4) Bildirimin konusu dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "radyo dinleyici oranlarının ölçülmesi pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.2. Bildirimin Konusu

- (5) Dosya konusu bildirimde, URYAD A.Ş.'nin "Radyo Yayınlarının Dinleme Oranlarının Ölçümüne İlişkin Hizmet Sözleşmesi" (Hizmet Sözleşmesi) ile tarafsız bir araştırma şirketinden ölçüm hizmetini temin edeceği ve "Radyo Yayınlarının Dinleme Oranlarının Ölçümüne İlişkin Abone ve Genel Hizmet Sözleşmesi" (Abonelik Sözleşmesi) çerçevesinde elde edilen sonuçların abonelerle paylaşılmasının planlandığı belirtilmiştir.
- (6) "Radyo Yayınlarının Dinleme Oranlarının Ölçümüne İlişkin Hizmet Sözleşmesi (Hizmet Sözleşmesi)"nin konusu aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

"İşbu Sözleşme ile esas olarak Yüklenici, Ulusal Radyo Yayıncıları Derneği (URYAD) aboneli olan radyo kanallarının karşılaştırmalı dinleme oranları ölçümünü yaparak,

14-46/833-374

araştırma ve ölçümlene sonuçlarını Teknik Şartname'de belirlenen şekilde URYAD A.Ş. ile sözleşme yapmış olan Abonelere teslim etmeyi, URYAD A.Ş.'de araştırma ve ölçümlene sonuçlarını teslim alıp işbu Sözleşme'de tarif edilen şekilde Abonelerin kullanımına açmayı ve yine işbu Sözleşme'de belirtildiği şekilde kullanım bedelini Yükleniciye ödemeyi kabul ve taahhüt etmektedirler.”

- (7) “Radyo Yayınlarının Dinleme Oranlarının Ölçümüne İlişkin Abone ve Genel Hizmet Sözleşmesi (Abonelik Sözleşmesi)”nin konusu ise;

“İşbu sözleşmenin konusu URYAD A.Ş.'nin Ölçüme Dair Hizmetler hakkında elde edilecek Ölçüm sonuçlarının Teknik Şartname'de belirlenen şekilde URYAD A.Ş. ile sözleşme yapmış olan Aboneler'e URYAD A.Ş. ile sözleşmesi bulunan YUKLENİCİ tarafından teslim edilmesi, ayrıca Tarafların hak, sorumluluk ve yükümlülükleri ile araştırma sonuçlarının kapsamı, aşamaları, nitelikleri, kalitesi, sürekliliği, kalite denetim esasları ile Aboneler'e teslim edilecek işbu araştırma sonuçlarına dayanılarak hazırlanacak olan raporlar ile Aboneler tarafından URYAD A.Ş.'ne ödenecek Ölçüme Dair Hizmet bedelleri ile Genel Hizmet Bedellerinin belirlenmesi hakkındadır.”

- (8) Abonelik Sözleşmesi'ne göre “abone” URYAD A.Ş. ile mezkûr sözleşmeyi imzalayacak olan radyo ve reklam ajanslarını, radyo yayın kuruluşlarını ve ölçümlene hizmetinden faydalanmak isteyen gerçek ve tüzel kişileri ifade etmektedir.

G.3. Değerlendirme

G.3.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (9) 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi; “İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir.” hükmünü amirdir. Bu çerçevede bildirim konusu radyo dinlenme oranlarının ölçümlenmesine yönelik URYAD A.Ş. faaliyetlerinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı nitelik taşıyıp taşımadığının belirlenmesi gerekmektedir.
- (10) Dosya mevcudundan, URYAD A.Ş.'nin ulusal ve yerel olmak üzere radyo yayıncılığı yapan ve birbirine rakip olarak nitelendirilebilecek teşebbüslerin meslek birliği konumundaki URYAD tarafından, radyo dinlenme oranlarının ölçümlenmesini sağlamak amacıyla, RTÜK mevzuatı çerçevesinde kurulmuş bir anonim şirket olduğu, ayrıca, ulusal düzeyde radyo yayıncılığı yapan tüm teşebbüslerin URYAD üyesi olmadığı, bununla birlikte URYAD'ın tüm ulusal radyo yayıncısı teşebbüslerin katılımına açık bir dernek olduğu, bu noktada URYAD A.Ş.'den dinlenme oranı ölçümüne ilişkin hizmet alacak ve almayacak olan ulusal radyoların, son yapılan ölçümlere göre elde ettikleri pazar paylarının önem taşıdığı ve bu kapsamda ulusal radyo yayıncılığı alanında faaliyet gösteren radyo kanalı sahibi teşebbüslerin tamamına yakınının URYAD A.Ş.'den hizmet alacağı anlaşılmıştır.
- (11) Diğer taraftan radyo dinlenme oranlarının ölçümlemesini yapacak olan URYAD A.Ş. Medya Sahipleri Birliği (MSB) niteliğinde olduğu için Rekabet Kurulunun reklam mecralarının izlenme/dinlenme oranlarının ölçümlenmesinin MSB'ler tarafından yönetilmesine ilişkin yaklaşımının önem arz ettiği düşünülmüştür. Televizyon mecrasının ölçümlemesi için kurulmuş olan ve müşterek edüstri komitesi niteliğini haiz TİAK'a ilişkin kararında Kurul, MSB'lere ilişkin görüşlerini de dile getirmiştir. Kurul'a göre bir MSB tarafından yönetilen medya ölçümlene faaliyetlerinde reklamcılar ve ajanslar, birlik lisansının hükümlerinin belirlenmesinde veya sözleşmenin denetlenmesinde yer almasalar da istişari kullanıcı teknik komitelerinde yer almaları için davet edilmeleri

gerekmektedir. Dosya kapsamında, URYAD A.Ş.'nin sektör temsilcilerini teknik komite toplantılarına katılım için davet etme gerekliliğini yerine getirmiş olduğu ancak olumlu cevap alamadığı anlaşılmıştır.

- (12) Öte yandan URYAD A.Ş. tarafından yaptırılacak olan ölçümleme faaliyetinin 4054 sayılı Kanun hükümlerine uygun olup olmadığının anlaşılabilmesi için URYAD A.Ş.'nin ölçümlemeyi yapacak teşebbüsle imzaladığı Hizmet Sözleşmesi ve ölçümleme sonuçlarından faydalanacak taraflarla imzalayacağı Abonelik Sözleşmesi incelendiğinde, her iki sözleşmede de sektörün farklı temsilcilerinin ve URYAD'a üye olmayan radyo yayıncılarının ölçümleme faaliyetlerinin sonuçlarından faydalanmalarını engelleyecek türden herhangi bir hüküm bulunmadığı, ayrıca Hizmet Sözleşmesi'nin 9. maddesinde ölçümleme faaliyetlerinin nasıl denetleneceğine ilişkin hükümlere yer verildiği görülmüştür. Buna göre, URYAD A.Ş.'nin, ölçümlemenin işleyişinin denetlenmesi maksadıyla üç kişiden oluşan bir bağımsız denetleme kurulu oluşturacağı, ayrıca kendi bünyesinde teknik denetim ekibi kuracağı, ölçümlemeye ilişkin süreçlerin yılda bir kez denetlenmesi için bağımsız bir süreç denetçisi kişi veya şirketle anlaşılacağına da aynı madde kapsamında hükme bağlandığı, böylece URYAD A.Ş. tarafından yaptırılacak olan ölçümleme işleminin denetime açık bir niteliğe kavuşturulduğu anlaşılmıştır.
- (13) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ölçümleme işlemine ilişkin finansmanın URYAD A.Ş. tarafından sağlanacağı, Hizmet Sözleşmesinde ölçümleme hizmeti için öngörülmüş olan bedeli URYAD A.Ş.'nin ödeyeceğinin belirtildiği, bununla birlikte Abonelik Sözleşmesinin 7. maddesinde, abonelerin ölçümleme faaliyetleri için ne şekilde ödeme yapacaklarının düzenlendiği, buna göre her bir abonenin (URYAD üyesi olup olmadığına bakılmaksızın), Veri Tabanı Araştırması ve ölçüme dair hizmetler için ödenen bedelin aboneler arasında yapılmış olan dağılımına göre ücret ödeyeceği, neticede URYAD A.Ş. tarafından yaptırılacak olan ölçümleme faaliyetlerinin bedelinin URYAD A.Ş. tarafından ödendikten sonra hizmetten faydalanan aboneler arasında paylaşılacağı görülmüştür.
- (14) Dosya mevcudundan ölçümleme hizmetinin URYAD A.Ş. tarafından iki aşamalı olarak yaptırılacağı, ölçümlemenin gerçekleştirileceği ve verilerin üretildiği haneler bütünü ifade eden *panelin* belirlenmesi anlamına gelen Veri Tabanı Araştırmasının, RTÜK mevzuatına uyumlu bir şekilde, ölçümlemeyi yapacak olan teşebbüsten ayrı üçüncü bir kişiye yaptırıldığı, Veri Tabanı Araştırmasının sonuçlarının URYAD A.Ş. tarafından ölçümlemeyi gerçekleştirecek teşebbüsle paylaşılacağı, ikinci aşama olarak ölçümlemeyi yapacak olan teşebbüsün Veri Tabanı Araştırması sonuçlarında ortaya çıkan haneler bütününde ölçümlemeyi yapacağı, neticede Veri Tabanı Araştırmasının bağımsız bir üçüncü kişi tarafından yapılmasının, ölçümlemenin objektif bir şekilde yürütülmesi anlamında katkı sağlayacağı anlaşılmıştır.
- (15) Dosya mevcudundan anlaşıldığı üzere, ölçümlemeyi yapacak olan teşebbüs ile URYAD A.Ş. arasında yapılan hizmet sözleşmesinin süresi terditli bir şekilde 3 yıldan 5 yıla kadar uzayabilmekte olup, sözleşmenin süreye ilişkin 2. maddesine göre her halükarda sözleşme 5 yılın sonunda sona erecektir.
- (16) Bu kapsamda, dosya konusu URYAD A.Ş. tarafından radyo dinleyici oranlarının ölçümü hizmetlerinin temini ve bu hizmetlerin Abone Sözleşmesi kapsamında abonelere iletilmesi hususlarının 4054 sayılı Kanun'un 4., 6., ve 7. maddelerini ihlal eder nitelikte olmadığına, URYAD A.Ş.'nin başvuru konusu işlemlerine menfi tespit belgesi verilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (17) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; URYAD Radyo Dinleme Hizmetleri Organizasyon Tanıtım ve Yayıncılık A.Ş. tarafından, dinleyici oranları ölçüm hizmetlerinin temini ve bu hizmetlerin Abone Sözleşmesi kapsamında abonelere iletilmesine ilişkin faaliyetlere, 4054 sayılı Kanun'un 4., 6., ve 7. maddelerine aykırı bir nitelik taşımaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.